

การประยุกต์ใช้หลักสัพพริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
Application of The Buddhist principle of Suppurisadhamma 7
by school administrators affecting the happiness in the
workplace management under Suratthani Primary
Educational Service Area Office 3

ดลนภา อ่อนละเอียด

Dolnapa Onlaeaid

พระครูวุฒิชัยการโกศล

Phrakhruwutthichaikarnkoston

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย

Educational Administration, Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University

E-mail: dolnapa.onl@student.mbu.ac.th

E-mail: wuttichai.pet@mbu.ac.th

Received: 8 April 2025; Revised: 2 May 2025; Accepted: 2 May 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการประยุกต์ใช้หลักสัพพริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู 2) ศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักสัพพริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา และ 4) ศึกษาตัวแปรพยากรณ์การประยุกต์ใช้หลักสัพพริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์เป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา เป็นการวิจัยรูปแบบเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.979 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการประยุกต์ใช้หลักสัพพริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักสัพพริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4) ตัวแปรการประยุกต์ใช้หลักสัพพริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์เป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา คือ ด้านบุคคลัญญาตา ด้านอัตถัญญาตา ด้านกาลัญญาตา ด้านปริสัญญาตา

และด้านมิติคุณธรรม สามารถร่วมกันทำนวยการเป็นองค์กรแห่งความสุข ได้ร้อยละ 89.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: การประยุกต์, หลักสัปปุริสธรรม 7, องค์กรแห่งความสุข

Abstract

The objectives of this research article were: 1) to study the level application of the Buddhist principle of Suppurisadhamma 7 by school administrators 2) to study the level happiness in the workplace management 3) to study the relationship between application of the Buddhist principle of Suppurisadhamma 7 by school administrators with the happiness in the workplace management and 4) to study the variables predicting the application of the Buddhist principle of Suppurisadhamma 7 by school administrators that affect the happiness in the workplace management. The sample group was 313 teachers under the Suratthani Primary Educational Service Area Office 3. The research instrument was a questionnaire. The reliability of the entire questionnaire was 0.979. The statistical used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis.

The results of research were found that 1) The level application of the Buddhist principle of Suppurisadhamma 7 by school administrators under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3 was at the high level. 2) The level happiness in the workplace management under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3 was at the high level. 3) The relationship between application of the Buddhist principle of Suppurisadhamma 7 by school administrators with the happiness in the workplace management under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3, it was found that there was a positive relationship with highest level of significance at the .001 level. and 4) The application of the Buddhist principle of Suppurisadhamma 7 by school administrators affecting the happiness in the workplace management under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3 were the aspect of knowing the individual, knowing the meaning, knowing the proper time, knowing the assembly and moderation that was able to predict the happiness in the workplace management at 89.4 percentage with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Application, Suppurisadhamma 7, The happiness in the workplace

บทนำ

ในปัจจุบันนโยบายของรัฐบาลมีความมุ่งหมายที่จะปฏิรูประบบงานของทุกกระทรวง สำหรับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายนโยบายให้แก่ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและประชาชน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งมั่นสานต่อนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้หลักการ “การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต” ใช้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” ภายใต้แนวคิด “ปฏิวัติการศึกษา แก้ปัญหาประเทศ” เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนในช่วงวัยให้ “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” มีศักยภาพและความพร้อมสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรต่างๆ ได้นำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาและการดำเนินงาน โดยจัดทำแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว ซึ่งบุคคลสำคัญที่จะช่วยในการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและเพื่อพัฒนาคนได้ คือ “ครู” ครูเป็นกำลังสำคัญในระบบการศึกษาที่ผลักดันนักเรียนและโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567)

ครูเป็นปัจจัยสำคัญในระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งการที่ครูจะปฏิบัติงานได้อย่างทุ่มเทและเต็มศักยภาพนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสุขในการปฏิบัติงานด้วยและการที่องค์กรจะผลักดันและกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรทำงานกันอย่างขยันขันแข็ง รวมถึงทุ่มเทให้องค์กรอย่างเต็มที่เพื่อจะมีส่วนผลักดันให้องค์กรเจริญก้าวหน้า จะต้องทำให้บุคลากรรู้สึกมีความสุขในการทำงาน องค์กรจะต้องอาศัยการจูงใจ นโยบายของรัฐบาลข้างต้นส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำงานอย่างหนัก เกิดความกดดันและความเครียด จึงทำให้บางคนเกิดภาวะซึมเศร้า บางคนก็ถึงขั้นลาออกจากงาน สาเหตุหลัก ๆ เกิดจากภาระงานของครูที่ต้องสนองนโยบายต่าง ๆ ครูจึงไม่สามารถพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ครูจำนวนมากตัดสินใจเดินออกจากอาชีพแม่พิมพ์ของชาติ บริหารคนก็ตาม (ธัญลักษณ์ ลีอยศ, 2564)

การเป็นองค์กรแห่งความสุข ผู้บริหารควรมีหลักในการบริหารเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาของตนซึ่งหลักคุณธรรมและจริยธรรมถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่ทำให้ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา สามารถได้รับการยอมรับความน่าเชื่อถือ ตลอดจนความนับถือจากบุคคลต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษาและในสังคม ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความสุขในการทำงาน การใช้หลักธรรมในการบริหารก็ถือได้ว่าเป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วยแก้ปัญหาได้ ซึ่งหลักธรรมมีให้เลือกใช้ตามความเหมาะสมในทุกเรื่อง ไม่ว่าจะในเรื่องการบริหารงาน (รัตติยา วงศ์อินตา, 2565)

สัปปริสธรรม 7 คือว่าเป็นธรรมของสัตว์บุรุษ เป็นธรรมของคนดี ผู้ที่หวังความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ในวิชาชีพและการดำเนินชีวิตพึงประพฤติปฏิบัติตามหลักสัปปริสธรรม เพราะเป็นหลักธรรมที่ทำให้คนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นหลักธรรมที่ก่อให้เกิดความสงบสุขภายในองค์กรตลอดถึงประเทศชาติ เพราะบุคคลที่สามารถเข้าใจในหลักสัปปริสธรรมแล้วนำมาปฏิบัติย่อมเป็นบุคคลที่มีคุณค่าอย่างแท้จริงผู้บริหารสถานศึกษานำไปเป็นหลักในการปฏิบัติภายในองค์กรนั้น ๆ ก็จะทำให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสำเร็จมาสู่องค์กรได้อย่างแน่นอน (พระชนพล ฅาณวุฒโฒ (ลิตพันธ์), 2564)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยได้มีความสนใจที่จะศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อใช้เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 และสถานศึกษาในบริบทเดียวกันต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
4. เพื่อศึกษาตัวแปรพยากรณ์การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 148 โรงเรียน จำนวน 1,667 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2567, ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 313 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามอำเภอ โดยวิธีการเทียบสัดส่วนบัญญัติไตรยางศ์ จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ ดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามอำเภอในเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ซึ่งมีทั้งหมด 6 อำเภอ คือ 1) อำเภอเวียงสระ 2) อำเภอบ้านนาสาร 3) อำเภอบ้านนาเดิม 4) อำเภอพระแสง 5) อำเภอเคียนซา 6) อำเภอชัยบุรี ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากชื่อโรงเรียนของแต่ละอำเภอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective of Congruence : IOC) ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.979 ซึ่งแบบสอบถามงานวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการประยุกต์ใช้หลักสี่ปรัศธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 44 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 59 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
- 2) ผู้วิจัยติดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อขอเก็บข้อมูลกับสถานศึกษาในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 3) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) จำนวน 313 ชุด ให้กับกลุ่มตัวอย่าง
- 4) ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 313 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
- 5) นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการหาค่าความถี่ และร้อยละ

2) แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสี่ปรัศธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อทราบระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

3) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักสี่ปรัศธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และแปลความหมายของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามเกณฑ์การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

5) วิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ของการประยุกต์ใช้หลักสี่ปรัศธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยวิธีสร้างสมการพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) ในรูปสมการพยากรณ์คะแนนดิบ และรูปสมการพยากรณ์มาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 313 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศ คิดเป็นร้อยละ 53.40 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 19-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.20

มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.90 มีประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่
น้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.90

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เสนอเป็นภาพรวมและรายด้าน รายละเอียดดังตาราง
ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรรม 7 ของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวม

การประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านธัมมัญญา (ด้านการรู้หลักการ) (X_1)	4.10	0.67	มาก
ด้านอัทธัญญา (ด้านการรู้ความมุ่งหมาย) (X_2)	4.11	0.68	มาก
ด้านอรรถัญญา (ด้านการรู้จักตน) (X_3)	4.15	0.69	มาก
ด้านมัตตัญญา (ด้านการรู้จักประมาณ) (X_4)	4.09	0.71	มาก
ด้านกาลัญญา (ด้านการรู้จักเวลา) (X_5)	4.15	0.67	มาก
ด้านปริสัญญญา (ด้านการรู้จักชุมชน) (X_6)	4.13	0.67	มาก
ด้านปุคคลัญญา (ด้านการรู้จักบุคคล) (X_7)	4.13	0.69	มาก
รวม	4.12	0.68	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.65) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ด้าน คือ 1) ด้านอรรถัญญา (ด้านการรู้จักตน) ($\bar{X}=4.15$,
S.D.=0.69) 2) ด้านกาลัญญา (ด้านการรู้จักเวลา) ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.67) รองลงมามี 2 ด้าน คือ 1) ด้าน
ปริสัญญญา (ด้านการรู้จักชุมชน) ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.67) 2) ด้านปุคคลัญญา (ด้านการรู้จักบุคคล) ($\bar{X}=4.13$,
S.D.=0.69) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านมัตตัญญา (ด้านการรู้จักประมาณ) ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.71)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต 3 เสนอเป็นภาพรวมและรายด้าน รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวม

การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านมีสุขภาพดี (Y_1)	4.14	0.63	มาก
2. ด้านความพึงพอใจในงาน (Y_2)	4.08	0.69	มาก
3. ด้านสัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงาน (Y_3)	4.14	0.68	มาก

1174 การประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรณ 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

4. ด้านความรักในการทำงาน (Y ₄)	4.14	0.68	มาก
5. ด้านความสำเร็จในงาน (Y ₅)	4.08	0.69	มาก
6. ด้านการเป็นที่ยอมรับ (Y ₆)	4.10	0.67	มาก
7. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน (Y ₇)	4.11	0.69	มาก
8. ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ (Y ₈)	4.10	0.67	มาก
รวม	4.11	0.68	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มี 3 ด้าน คือ ด้านมีสุขภาพดี ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.63) ด้านสัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงาน ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.68) และด้านความรักในการทำงาน ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.68) รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.69) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความพึงพอใจในงานและด้านความสำเร็จในงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.69)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรณ 7 ของ
ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

หลัก สัปรีสรรณ 7 (X)	การเป็นองค์กรแห่งความสุข (Y)								
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y _{รวม}
X ₁	.849 ^{***}	.868 ^{***}	.860 ^{***}	.841 ^{***}	.823 ^{***}	.816 ^{***}	.861 ^{***}	.765 ^{***}	.882 ^{***}
X ₂	.856 ^{***}	.864 ^{***}	.863 ^{***}	.854 ^{***}	.829 ^{***}	.832 ^{***}	.874 ^{***}	.778 ^{***}	.890 ^{***}
X ₃	.873 ^{***}	.856 ^{***}	.855 ^{***}	.845 ^{***}	.829 ^{***}	.818 ^{***}	.854 ^{***}	.767 ^{***}	.882 ^{***}
X ₄	.860 ^{***}	.889 ^{***}	.887 ^{***}	.871 ^{***}	.856 ^{***}	.852 ^{***}	.888 ^{***}	.750 ^{***}	.907 ^{***}
X ₅	.877 ^{***}	.877 ^{***}	.876 ^{***}	.867 ^{***}	.844 ^{***}	.814 ^{***}	.855 ^{***}	.767 ^{***}	.894 ^{***}
X ₆	.898 ^{***}	.885 ^{***}	.890 ^{***}	.881 ^{***}	.868 ^{***}	.834 ^{***}	.886 ^{***}	.767 ^{***}	.912 ^{***}
X ₇	.895 ^{***}	.899 ^{***}	.903 ^{***}	.891 ^{***}	.870 ^{***}	.852 ^{***}	.903 ^{***}	.772 ^{***}	.923 ^{***}
X _{รวม}	.915 ^{***}	.921 ^{***}	.921 ^{***}	.908 ^{***}	.889 ^{***}	.873 ^{***}	.919 ^{***}	.803 ^{***}	.944 ^{***}

*** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001

จากตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรณ 7 (X) กับการเป็นองค์กรแห่งความสุข (Y) พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรณ 7 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .944

วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อเสนอการคัดเลือกตัวแปรการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรณ 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาเข้าสู่สมการพยากรณ์ที่ดีที่สุด

ในการทำนายนการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig.
	B	S.E.	β		
ค่าคงที่ (Constant)	.271	.079		3.448	.001
ด้านบุคคลัญญาตา (X ₇)	.273	.058	.290	4.663	.000
ด้านมัตตัญญาตา (X ₄)	.134	.053	.148	2.550	.011
ด้านกาลัญญาตา (X ₅)	.171	.047	.177	3.611	.000
ด้านอัตตัญญาตา (X ₂)	.187	.046	.197	4.086	.000
ด้านปริสัญญาตา (X ₆)	.168	.058	.174	2.909	.004

R = .945^e, R² = .894, Adjusted R² = .892, S.E._{EST} = .21180, F = 8.464, Sig = .001

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (P < .001)

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พยากรณ์การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า เมื่อนำตัวแปรการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ด้านบุคคลัญญาตา (X₇) ด้านมัตตัญญาตา (X₄) ด้านกาลัญญาตา (X₅) ด้านอัตตัญญาตา (X₂) ด้านปริสัญญาตา (X₆) สามารถร่วมกันทำนายการเป็นองค์กรแห่งความสุข (Y) ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายการแปรผันการเป็นองค์กรแห่งความสุข ได้ร้อยละ 89.4 (R² = .894) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารต้องแนวทางการบริหารที่ยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ การที่ผู้บริหารมีความสามารถในการรู้จักตนเอง อาจสะท้อนถึงความสามารถในการประเมินตนเอง เข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำ นอกจากนี้ การรู้จักเวลา การจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม การวางแผนงานที่ไม่มากหรือน้อยเกินไป บ่งบอกถึงการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินงานในสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหารที่มีความสามารถในการเข้าใจบริบทของชุมชนและบุคลากรในสถานศึกษา ย่อมส่งผลให้สามารถบริหารงานได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และส่งเสริมความร่วมมือจากทุกฝ่าย

สอดคล้องกับงานวิจัยของหยาดฝน เดชโอภาส (2565, หน้า 107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักสี่ปฐพีธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสี่ปฐพีธรรมของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของนwor เมียนแก้ว (2566, หน้า 110) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลัก สี่ปฐพีธรรม 7 ในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่าโดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติยา วงศ์อินตา (2565, หน้า 108) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการบริหารงานวิชาการตามหลักสี่ปฐพีธรรม 7 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการบริหารงานวิชาการตามหลักสี่ปฐพีธรรม 7 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรในสถานศึกษามีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมการทำงาน และองค์กรสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อความสุขและความร่วมมือกันของบุคลากร องค์กรมีมาตรการดูแลสุขภาพของบุคลากรที่ดี ทั้งในเชิงสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีการส่งเสริมกิจกรรมสุขภาพและการสร้างสมดุลระหว่างการทำงานและการใช้ชีวิต สะท้อนถึงปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความสะดวกสบายของสถานที่ทำงาน ความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอนหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน นอกจากนี้ครูและบุคลากรอาจยังรู้สึกว่าการทำไม่ได้ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร หรืออาจมีภาระงานที่หนักจนทำให้รู้สึกเหนื่อยล้าและไม่สามารถมองเห็นความสำเร็จของตนเองได้อย่างชัดเจน อาจเกี่ยวข้องกับระบบการประเมินผล หรือโอกาสในการเติบโตในสายอาชีพที่อาจยังไม่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอิสริยา กลิ่นสุนทร (2564, หน้า 127) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์การสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรพล สายแวว (2564, หน้า 105) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า สภาพปัจจุบันของการส่งเสริมองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

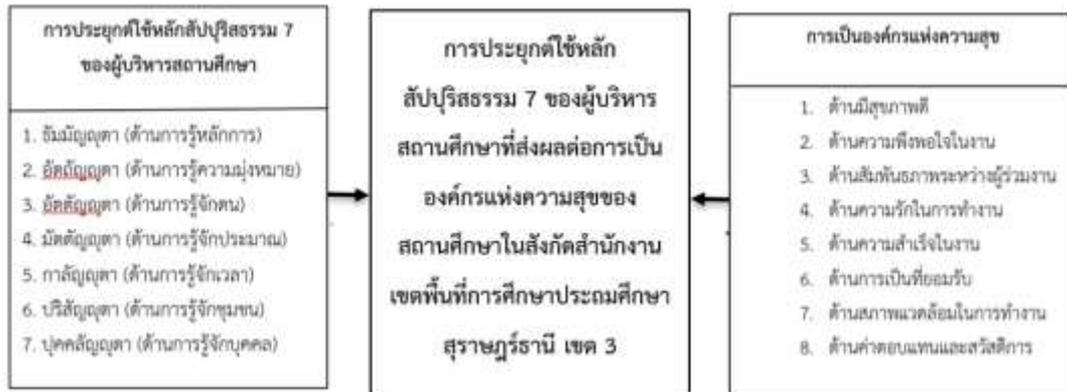
3. ผลของความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักสี่ปฐพีธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารมีการนำหลักสี่ปฐพีธรรม 7 มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารมากยิ่งขึ้นส่งผลให้สถานศึกษามีบรรยากาศแห่งความสุขมากขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าหลักธรรมนี้สามารถช่วยพัฒนาแนวทางการบริหารให้เอื้อต่อความสุขของบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง การส่งเสริมให้ผู้บริหารนำหลักสี่ปฐพีธรรมไปใช้ให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเฉพาะการบริหารจัดการภาระงานและการสร้างความพึงพอใจในงาน ส่งเสริมสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีสำหรับครูและบุคลากร ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์กรแห่งความสุข จะช่วยยกระดับความสุขขององค์กรให้สูงขึ้นและทำให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ทำงานที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิริติกร สุภาพรหม (2566, หน้า 98) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครูกับความสุขในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3

มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
ธัญญา คอแก้ว (2566, หน้า 88) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสุขในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ
ปฏิบัติงานของข้าราชการครูในอำเภอเชียรใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการทำงานกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ของข้าราชการครูในอำเภอเชียรใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปรพยากรณ์ของการประยุกต์ใช้หลักสี่ปฐิธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ
เป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต 3 พบว่า ตัวแปรที่ดีที่สุดในการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษามี 5 ด้าน
ประกอบด้วย ด้านบุคคลัญญาตา (ด้านการรู้จักบุคคล) ด้านอัตถัญญาตา (ด้านการรู้ความมุ่งหมาย)
ด้านกาลัญญาตา (ด้านการรู้จักเวลา) ด้านปริสัญญาตา (ด้านการรู้จักชุมชน) และด้านมัตตัญญาตา (ด้านการรู้จัก
ประมาณ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีความเข้าใจบุคลากรย่อมสามารถบริหารคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
การให้ความสำคัญกับบุคลากรแต่ละคน ช่วยสร้างขวัญกำลังใจและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรการ
บริหารความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้เกิดความร่วมมือที่ดี ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดเป้าหมาย
ขององค์กรและสื่อสารให้บุคลากรเข้าใจได้ จะช่วยให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน บุคลากรที่รับรู้ว่าจะตนเองกำลัง
ทำงานเพื่อเป้าหมายที่มีความหมาย จะมีความ พึงพอใจในงานมากขึ้น การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนช่วยลด
ความสับสนและทำให้บุคลากรรู้สึกว่าการทำงานของตนมีคุณค่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระงา ไชสโก
(อิด) (2563, หน้า 110) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง หลักสี่ปฐิธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่าผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของหลักสี่ปฐิธรรมของผู้บริหาร
ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า หลักสี่ปฐิธรรมของผู้ส่งผลต่อการ
บริหารงานวิชาการ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร คือ ความรู้จักประมาณ ความรู้จักชุมชน ความรู้จัก
บุคคล และความรู้จักกาล สามารถทำนายระดับการส่งผลการบริหารงานวิชาการได้ ร้อยละ 80.20 และ
สอดคล้องกับงานวิจัยของหยาดฝน เดชโอภาส (2565, หน้า 107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลัก
สี่ปฐิธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักสี่ปฐิธรรมของผู้บริหารที่
ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาด้วยสมการพยากรณ์ พบว่าการประยุกต์ใช้หลัก
สี่ปฐิธรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการ
วิจัยที่ได้ตั้งไว้

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยครั้งนี้ ได้รับองค์ความรู้จากการศึกษา การประยุกต์ใช้หลักสี่ปฐิธรรม 7 ของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา องค์ความรู้ใหม่ในมีประเด็นสำคัญ
คือ การบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา (สี่ปฐิธรรม 7) เข้ากับการบริหารสถานศึกษาในระดับ
ปฏิบัติการ ส่งผลให้เกิดความสุขในการทำงานของบุคลากร มีการจัดการศึกษาที่เน้น “ความเป็นมนุษย์ที่
สมบูรณ์” ของผู้บริหาร นำไปสู่การพัฒนาองค์กรในเชิงคุณภาพและความยั่งยืน ความสัมพันธ์ระหว่าง
หลักธรรมกับองค์ประกอบขององค์กรแห่งความสุข สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายหรือแนว
ปฏิบัติในหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ ได้ องค์ความรู้ใหม่นี้จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะ
ผู้นำเชิงคุณธรรมของผู้บริหารและส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้

ภาพที่ 2 การประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็น
องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ระดับของการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอัตตัญญาตา (ด้านรู้จักตนเอง) และด้านกาลัญญาตา (ด้านความรู้จักเวลา) รองลงมา คือ ด้านบริสัญญาตา (ด้านความรู้จักชุมชน) และด้านปุคคลัญญาตา (ด้านความรู้จักบุคคล) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านมัตตัญญาตา (ด้านความรู้จักประมาณ)

2) ระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มี 3 ด้าน คือ ด้านมีสุขภาพดี ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ร่วมงาน และด้านความรักในการทำงาน รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความพึงพอใจในงานและความสำเร็จในงาน

3) ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ ด้านปุคคลัญญาตา (X_7) กับด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ร่วมงาน (Y_3) และด้านปุคคลัญญาตา (X_7) กับด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน (Y_7) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก รองลงมา คือ ด้านปุคคลัญญาตา (X_7) กับด้านความพึงพอใจในงาน (Y_2) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนด้านที่มีค่าสหสัมพันธ์สัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านมัตตัญญาตา (ด้านความรู้จักประมาณ) (X_4) กับด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ (Y_8) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4) ตัวแปรพยากรณ์ของการประยุกต์ใช้หลักสัปรีสรรธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี

เขต 3 พบว่า ตัวแปรที่ดีที่สุดในการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา คือ ด้าน
บุคคลัญญตา (X_7) ด้านอัตถัญญตา (X_2) ด้านกาลัญญตา (X_5) ด้านปริสัญญตา (X_6) และด้านมัตตัญญตา (X_4)
สามารถร่วมกันทำนายการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.001 ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 สามารถอธิบายการผันแปรการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 89.4

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) จากผลการวิจัย พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่
ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านมัตตัญญตา (ด้านการรู้จักประมาณ) (X_4) ดังนั้นผู้บริหารควรให้การส่งเสริมด้านการ
รู้จักประมาณที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาให้กับผู้บริหารเพื่อเป็นการพัฒนาอย่าง
ต่อเนื่องต่อไป

2) จากผลการวิจัย พบว่า การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
ด้านความพึงพอใจในงาน (Y_2) และความสำเร็จในงาน (Y_5) ดังนั้นผู้บริหารควรบริหารจัดการและดูแลครูให้มี
แรงกายแรงใจในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้มุ่งผลไปในทางเดียวกันให้มากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรศึกษาวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานวิชาการของครูในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2) ควรศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความสุขของบุคลากรในองค์กรสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

4) ควรศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการประยุกต์ใช้สัปปุริสธรรม 7 ในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายด้านการศึกษาในปี 2567. เรียกใช้เมื่อ 28 กันยายน 2567 จาก
<https://www.moe.go.th/policy>.

กิตติกร สุภาพรหม. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ธัญญา คอแก้ว. (2567). ความสุขในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูใน
อำเภอเข็ญใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย.

ธัญลักษณ์ ลือยศ. (2564). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. Journal of Roi Kaensarn. Academi.
6(12), 138-151.

- นwor เมียนแก้ว. (2566). การประยุกต์ใช้หลักสี่ปฐพีธรรม 7 ในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วารสารศรีล้าน
ช้างปริทรรศน์. 9(1), 43-58.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2556. การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.
- พระนาง ไชสโก (อิด). (2563). หลักสี่ปฐพีธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสำนักการศึกษา
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระชนพล ฅาณวุฒไธ (ลัดพันธ์). (2564). การบริหารงานเชิงบูรณาการหลักสี่ปฐพีธรรมของผู้บริหารที่ส่งผล
ต่อการบริหารงานบุคคลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ภัทรพล สายแหว. (2564). แนวทางการส่งเสริมองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รัตติยา วงศ์อินดา. (2565). การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการบริหารงานวิชาการตามหลักสี่ปฐพีธรรม 7
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี. (ม.ป.ป.). สารสนเทศด้านการศึกษา ปีการศึกษา
2567 ด้านจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 28 กันยายน 2567 จาก
<https://www.surat3.go.th/>.
- หยาดฝน เดชโสภาส. (2565). การประยุกต์ใช้หลักสี่ปฐพีธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่ง
ความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อิสริยา กลิ่นสุนทร. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กร
แห่งความสุขสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหา
บัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.